

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

การปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับลำไย

ของเกษตรกรอำเภอสามเงา จังหวัดตาก

**Farmers' Practices for Quality Longan Adhering to
Good Agricultural Practice System in Sam Ngao District of Tak Province**

นิภาพร วงศ์สะอาด (Nipaporn Wongsard)*

สินีนุช คุรุทเมือง แสนเสริม (Sineenuch Khrutmuang Sanserm)**

ภรณ์ ต่างวิวัฒน์ (Paranee Tangwiwat)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม (2) การปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับลำไย (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับลำไย ของเกษตรกร อำเภอสามเงา จังหวัดตาก

ประชากรที่ศึกษา คือ เกษตรกรผู้ปลูกลำไยในอำเภอสามเงา จังหวัดตาก ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับลำไย ของกรมวิชาการเกษตร ในปี 2555 จำนวน 416 คน มีขนาดกลุ่มตัวอย่าง 139 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ที่ทดสอบความเชื่อมั่นจากเกษตรกรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ศึกษาจำนวน 20 ราย มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ตอนที่ 2 ตอนที่ 3 เท่ากับ 0.98 และ 0.92 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดอันดับ

ผลการวิจัยพบว่า (1) เกษตรกรมากกว่าครึ่งเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 50.53 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสบการณ์ในการผลิตลำไยเฉลี่ย 12.52 ปี จำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิตลำไยเฉลี่ย 16.55 คน พื้นที่ผลิตลำไยทั้งหมดเฉลี่ย 6.98 ไร่ รายได้เฉลี่ย 43,478 บาทต่อไร่ จำหน่ายผลผลิตลำไยผ่านผู้รวบรวม เป็นสมาชิกกลุ่ม ธ.ก.ส. รับรู้ข้อมูลจากเกษตรกรพื้นที่ใกล้เคียงเข้ารับการอบรม 2 ครั้งต่อปี ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ 1 ครั้งต่อปี (2) เกษตรกรมีการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับลำไยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3) เกษตรกรมีปัญหาเกี่ยวกับระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับลำไยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรมีการตรวจตราร้านจำหน่ายสารเคมี วัตถุอันตราย ควรจัดฝึกอบรมเรื่องเครื่องจักรกล และอุปกรณ์การเกษตร ควรช่วยควบคุมราคารับซื้อเพื่อลดต้นทุนการผลิต ควรมีห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ดิน น้ำ สารเคมี ในพื้นที่ที่สามารถทราบผลได้ทันที

คำสำคัญ การปฏิบัติ ระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับลำไย

* นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช t_nipaporn@hotmail.com

** รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช sineenuch.san@stou.ac.th

*** รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช paranee.@stou.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 3
The 3rd STOU Graduate Research Conference

Abstract

The purposes of this research were to study (1) fundamental individual factor and socio-economic factor (2) practices for quality longan adhering to good agricultural practice system (3) problems and suggestions for farmers' practices for quality longan adhering to good agricultural practice system in Sam Ngao District of Tak Province.

The population was 416 longan farmers in Sam Ngao District, Tak Province who received from the Department of Agriculture, certificates of the good agricultural practice for longan in 2012. By simple random sampling and drawing names, the sample sizes of 139 were selected. Instrument for data compilation was interview. The second and third confidence was 0.98 and 0.92 respectively. Data was analyzed by frequency, percentage, minimum value, maximum value, standard deviation and ranking.

Research results were found as follows. (1) More than half of the farmers were male with their average age at 50.53 years. They completed Prathom 6 or higher primary education. Their average experience in longan production was 12.52 years. The average labor for longan production was 16.55 persons. The average longan production area was totally 6.98 rai. Their average income was 43,478 baht/rai. Sale of longan products was managed by collectors, members of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives. They received updated information from neighboring farmers, attended training twice a year and contacted with authorities once a year. (2) Farmers' overall practices for quality longan adhering to good agricultural practice system were at high level. (3) Farmers' overall problems about practices for quality longan adhering to good agricultural practice system were at low level. However, their suggestions were there should be an inspection of dangerous materials and pesticide shop, training to be organized for farmers on equipments, agricultural materials, control of fertilizer price for lowering cost, on site laboratory room for soil, water, chemical substance analysis so as to get the results immediately.

Keywords: Practices, Quality Longan Adhering to Good Agricultural Practice